

נצרת עיר מטרופולין על מסלול ההמראה

✳ עיר מורשת עולמית ✳ עיר הבשורה ✳ העיר הערבית
הגדולה במדינה והגדולה בצפון

ינואר 2010

שנים של תכנון והשקעות בתשתיות העלו את נצרת על מסלול ההמראה. העיר עוברת פיתוח כלכלי מואץ הנשען על מגוון עוגנים: מתיירות ובילוי, בתי מלון והסעדה, אטרקציות, מסחר ושירותים ציבוריים, תחילת הקמת פארק ואזורי תעשייה חדשים, אודיטוריום ומרכז קונגרסים... ועד תעשיית הייטק.

נצרת כיום

בעיר חיים היום כ- 78 אלף תושבים, העיר הגדולה בצפון והעיר הערבית הגדולה במדינה. העיר מחוברת ברצף עירוני לעיירות יפיע, ריינה, עילוט, כפר כנא, משהד ואכסאל. סך הכל מתגוררים בגוש עירוני זה כ-160,000 תושבים ועוד כ-45,000 תושבי נצרת עילית. שטחה של נצרת כ-14,000 דונם.

תרבות ותקשורת

נצרת משמשת כמרכז תרבותי ותקשורתי ראשון במעלה לאוכלוסייה הערבית בכלל ובצפון בפרט. בנצרת קיימים מספר מרכזי פעילות תרבות: מרכז התרבות העירוני ע"ש מחמוד דרוויש, סינמא-טק אל-סנא, בית הסופר בעיר העתיקה, חמש אולמות ספרט ואולם ששי בבניה, אצטדיון כדור רגל מודרני (קובצת כדור הרגל הייצוגית של העיר, מכבי אחי נצרת, בליגת העל), להקות מחול ומוזיקה מזרחית ברמה בינלאומית, קובצת תיאטרון פרינג' (לקראת הקמת תיאטרון מקצועי), ... ונמצא בשלבי תכנון אודיטוריום אזורי גדול שישמש גם כמרכז קונגרסים (הקמתו תתחיל בשנת 2010), האמפיתיאטרון הגדול במזרח התיכון... ועוד. בעיר אטרקציה מיוחדת, כפר נצרת המשחזר את החיים בעיר בתקופה הרומית הקדומה, תקופתו של ישוע. פועלים בעיר בתחומים שונים כ-200 ארגונים מהמגזר השלישי (עמותות), בעיר שוכנות מערכות העיתונים כל אל-ערב וא-סינארה, שהיה העיתון הפרטי הראשון במגזר הערבי בישראל. רדיו א-שמס, הרדיו האזורי הערבי המורשה היחיד בארץ... ועוד.

בריאות

נצרת מהווה מוקד אזורי לשרותי בריאות. קיימים בה סניפים ומרפאות של כל קופות החולים. שלושה בתי חולים פרטיים מהראשונים שהוקמו בארץ, חלקם מהמאה ה-19: בית חולים נצרת (סקוטי), בית חולים המשפחה הקדושה (בהאיטלקי) ובית החולים הצרפתי.

תיירות

- * יעד תיירות מרכזי. מעל 50% מהתיירים מחו"ל מבקרים בנצרת. עוגן מרכזי לתיירות במדינה.
- * עיר הבשורה - המאורע הראשון בתולדות הנצרות (שם הדת בשפות המקום נגזר משם העיר נצרת - "נצרות" בעברית ו-"נסראניה" בערבית)
- * לב העיר - העיר העתיקה והשוק, מהווים אטרקציה תיירותית נוספת - ארכיטקטורה מזרחית - אסלאמית, סחורות אוטנטיות, מסעדות מיוחדות, חנויות מזכרות, תבלינים וממתקים מזרחיים... .
- * יעד מרכזי בצפון לתיירות פנים, חוויית ההסעדה והקניות.

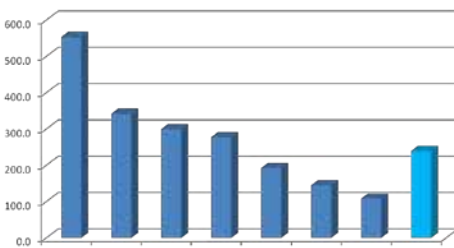
לעומת ירדה ארצית ב-18% באוגוסט האחרון בלינות התיירים ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, בנצרת היתה עליה ב-2%. בנצרת נרשמו 26,000 לינות בחודש אוגוסט האחרון בלבד!!

- ב-2008 אחוז תפוסה ממוצע של 82% הגבוה ביותר במדינה (בתיירות הנכנסת).
- בשנת 2008 ביקרו בישראל כ-3 מיליון תיירים מחיצתם ביקרו בעיר נצרת.
- נצרת היום הינה יעד פופולארי לתיירות הפנים.
- נצרת מרכז כנסים ואירועים גדולים באזור הצפון.

מצאי חדרים בנצרת

מספר חדרים	מלונות	אכסניות	בגמר	בבניה
913	301	330	320	

לינות ינואר - אוגוסט 2009 (אלפים)

מספר לינות תיירים זרים בערים מובחרות לתקופה בין ינואר - אוגוסט 2009.

חגיגה קולינרית בנצרת

העיר נצרת ידועה במסעדותיה המשובחות ובמסורת הכנסת אורחים לבית וחסה. שילוב זה מושך ישראלים רבים להגיע לעיר במיוחד כדי לאכול בה. לצד האוכל הערבי האוטנטי והמוכר, פתחו לאחרונה צעירי העיר מסעדות גורמה חדשות המשלבות בין המטבח המערבי למטבח הערבי המקומי ומציעות מנות עם דמיון והשראה. ההיצע הקולינרי עשיר ומגוון. תוכלו למצוא בעיר מקומות קטנים וזולים המתמחים בחמוס ושווארמה, מסעדות דגים, מסעדות בשרים וכמובן המתמקים המזרחיים הידועים של נצרת, דוגמת הכנאפה החמה והמתוקה, המפורסמים בארץ כולה. אנו בטוחים שגם אתם תוכלו למצוא במגוון המסעדות העשיר את הארוחה המתאימה לכם: בין אם אתם פנויים רק לניגוב של חמוס עם סלט ירקות ערבי עשיר או שאתם מחפשים מסעדת גורמה המצויה במבנה עתיק משופץ להפליא מהתקופה העותמאנית.

נצרת עיר מורשת עולמית

העירייה מתקדמת בתהליך הגשת מועמדות לאונסקו להכריז רשמית על נצרת כעיר מורשת עולמית לאור חשיבותה ההיסטורית.

תגלית ארכיולוגית חדשה ומרעישה

שרידי בית מגורים מתקופתו של ישוע התגלו בחפירה ארכיולוגית בנצרת. המבנה שנמצא בסמוך לכנסיית הבשורה הוא קטן וצנוע וארכיולוגים מעריכים כי הוא מאפיין את צורת המגורים שהיתה מקובלת בנצרת בתקופה הרומית הקדומה.

החפירה הארכיולוגית בסמוך לכנסיית הבשורה בוצעה לפני הנחת היסודות לבניית המרכז הבינלאומי של מרים מנצרת.

גן תעשייה נצרת (יזמת סטף ורטהימר)

בשבעות הקרובים מתחילה בניית גן התעשייה נצרת, ע"י התעשיין המוכר ובעל מספר גנים בארץ ובחו"ל סטף ורטהימר. ע"י שיתוף פעולה ממושך בין העירייה למר סטף יקום הגן על קרקע בשטח של כ- 14 דונם, כ- 25,000 מ"ר. הגן ימשך חברות ואנשי עסקים לעיר ולאזור. וממרתו המרכזיות לעודד חשיבה תעשייתית בחברה הערבית בישראל.

מסחר

המסחר בעיר נצרת תמיד היה אחד הרובדים הכלכליים העיקריים בכלכלתה, מהתקופה שבה השוק (בעיר העתיקה) היה המרכז המסחרי העיקרי ועד לתקופה של הפיכת שדרת פאולוס הששי במרכז העיר, אזור רחוב תאופיק ז'אד ולאחרונה הוקם קנין "ביג" ע"י משקיעים מקומיים וחברת אפריקה ישראל. נצרת היום מהווה מוקד מסחר לתושבי אזור נצרת, ובסופי שבוע גם לתושבי מרכז הארץ.

העירייה הכינה תוכנית לפיתוח והחייאת השוק והעיר העתיקה הכוללת תשתיות וחבילות תמריצים במטרה למשוך יזמים צעירים להקמת עסקים באוריינטציה תיירותית מבנים של העיר העתיקה לרבות צימרים, חנויות מזכרות, גלריות, מסעדות וכדומה פרויקט שיהווה מנוף כלכלי יחזק מוקד משיכה עיקרי לתיירות בעיר. במקביל הפיכת אזור רחוב תאופיק ז'אד למרכז מסחרי תיירותי וביולי ייש לראות את הקמת מרכז "ביג" ותוכנית העירייה להקמת בית העירייה החדש ומרכז התרבות האזורי (מרכז קונגרסים) במתחם הסמוך כמנוף כלכלי נוסף לצורך מימוש מטרה זאת.

יזמות פרטית

מספר רב של פרויקטים בתחום הנדל"ן קמו וקמים, דבר אשר מעיד על צמיחה כלכלית והתפתחות מואצת בכלכלת העיר. דוגמת מגדלי נצרת (מימין) ומרכז מסחרי טאהא ערביה (משמאל). שכונות מגורים חדשות ועוד...

בית מלון מרכז העיר

בית מלון חדש במרכז העיר מול כנסיית הבשורה המכיל קומות מסחר ומספר קומות של חניה, פרויקט אשר יקום ע"י יזם מקומי ובמסגרת עסקת קומבנציה. העירייה תמבל חניה ציבורית תת קרקעית גדולה בבנין.

אזורי תעשייה ומסחר

בנצרת קיים אזור תעשייה ישן וקטן ששטחו כ- 80 דונם ומשמש כאזור מלאכה. עיריית נצרת הצליחה לאשר שני מתחמים חדשים לתעשייה ומסחר. אזור תעשייה צפוני בשטח של כ- 120 דונם, ואזור ה-טק בדרום העיר בשטח של כ- 160 דונם.

אזור התעשייה הצפוני הגיע לשלב הוצאת היתרי בניה שלשלב הראשון כבר ניתן היתר הבניה והקמתו תתחיל במהלך שנה זו.

אזור התעשייה הדרומי מתוכנן על שטח המחצבות לשעבר וממוקם בלב הכניסה החדשה לנצרת מכביש מנהרות הר הקפיצה. הוא מיועד לתעשיות עתירות ידע הנשענות על ההון האנושי של תושבי העיר בוגרי מקצועות במדעים מדויקים.

הי-טק בנצרת

נצרת עיר התיירות, התרבות, עיד המורשת העולמית מייחסת חשיבות רבה לפיתוח תעשיית ההי-טק. בנצרת יש מספר גדול יחסית של צעירים וכוח עבודה בוגר פקולטות המדעים המדויקים. תושביה של נצרת היום עובדים בענף ההי-טק בכל רחבי הארץ ובעולם. הרבה עסקים התפתחו בעשור האחרון בתחום בעיר נצרת דוגמת:

Alpha Omega, Nazdaq, Galil Soft, Tsopen ועוד.

חממה טכנולוגית NGT

הוקמה לפני מספר שנים תוך שיתוף פעולה בין העירייה ומועדון אנשי העסקים הערבים. NGT ממוקמת באזור התעשייה הדרומי. בנוסף לתקציבי הפיתוח של המדינה גויסו כספים ממשקיעים מקומיים ומחולל עבור פרויקטים בחממה.

הושקעו כ-13 מיליון ש"ח באמפיתיאטרון של נצרת ומתחם הר הקפיצה.

✻ ביקורו של האפיפיור נחתם בנצרת במיסה ענקית בהשתתפות 50,000 איש במתחם האמפי תיאטרון. ✻ המיסה שודרה למאות מליונים ברחבי העולם. ✻ עיריית נצרת הוכיחה שוב את יכולותיה ויכולות אנשיה בהקמת אמפי ענק תוך 60 יום!

נצרת זכתה באמפי הגדול ביותר במזרח התיכון כתוצאה מעשיה מקצועית ומוצלחת.
היום קיים בעיר נצרת אמפיתיאטרון ענק הגדול במדינה ובאזור, אתר עם פוטנציאל למנוף כלכלי עצום לעיר נצרת. העירייה היום נמצאת בתהליך של הוצאת התרים קבועים לאמפי, ומתכננת פיתוח תיירותי גדול באזור האמפי.

אמפיתיאטרון עצום בגודלו, שיכול להכיל כ-50 אלף איש. בניית המתחם מהווה שיא חדש. מדובר בקומפלקס עצום בגודלו, שכולל במה מפוארת ויציעים שמכילים כ-40 אלף מקומות ישיבה, רשת כבישים חדשה ומערכות תשתיות, אולמות שירותי הפקה מתחת לבמה בשטח של כ-600 מ"ר. מדובר פה במהלך בנייה מדהים, שכן מומחים העריכו שבנייה של מתחם דומה אמורה לארוך כשנה וחצי וכאן הצליחה עיריית נצרת בחודשיים להרים את הקומפלקס הענק הזה.

המיסה שודרה למאות מליונים ברחבי העולם
המיסה ההמונית הועברה בשידור ישיר על ידי הערוץ הראשון, לעשרות מדינות ברחבי העולם שזכו לראות את האפיפיור מתפלל באחת הערים הקדושות ביותר לנצרות. ובזאת העיר נצרת ממשה הזדמנות ענק לקידום התיירות.

50 אלף איש השתתפו במיסה המיוחדת שערך האפיפיור בנדיקטוס ה-16, שהתקיים ב-14 למאי 2009 בעיר נצרת.

13 מיליון שקלים הושקעו בבניית אמפיתיאטרון עצום
לצורך קיום המיסה בעיר נצרת הוכשר בחודשיים

בת אלון
ואססזות בילוי
ואטרקציות

אואנת ותקרית אזליות

ארבטקורה

האסגד הלמן

כנסיית הבשורה האורתודוקסית

בזיליקה הבשורה

שווק נצרת

עיריית נצרת

לשכת ראש העיר
היחידה לתכנון אסטרטגי ומידע

ערך: איהאב סבאח
ינואר 2010

למידע נוסף יש לבקר באתרים
www.nazareth.muni.il
www.nazarethinfo.org

tel: 04 6459213
fax: 04 6554502

כפר נצרת

כפר נצרת הינו אטרקציה תיירותית ייחודית המיועדת לילדים ומבוגרים כאחד. הכפר, שנפתח לאחר מחקר ממושך ועדכני, משחזר את החיים בנצרת, בראשית התקופה הרומית ומדגים את חיי היומיום בתקופתו של ישוע. במקום ניתן ללמוד על שיטות החקלאות הקדומות, על צורות הבנייה, המגורים, הלבוש, המאכלים וכד'. באתר צוות שחקנים המשחק דמויות שונות מן העבר, על לבושם האותנטי, המאפשר למבקר לחוות את המאה הראשונה לספירה מבעד למנורת הזמן. מלבד הכפר המשחזר יש במקום תצוגה אורקולית מרשימה וחנויות מזכרות עשירה. המקום מציע סיורים מודרכים לבתי ספר וקבוצות, סיורי לילה לאור מנורות שמן ותוכניות מיוחדות בחגים.

השווק בנצרת

השווק הסטגוני של נצרת הינו שוק ערבי אותנטי המציע מגוון גדול של חנויות ושחורות ומבנים ארכיטקטוניים מהתקופה העות'מאנית. מרבית האטרקציות בעיר ממוקמות בין סמטאותיו וסביבו. ראשיתו במאה השבע-עשרה אך התפתחותו העיקרית הייתה במאה התשע-עשרה. בעבר הוא היה מחולק ע"פ נושאים: שוק הכלות, שוק הירקות, שוק הפחחים ושוק הנגרים אך כיום רק השמות נשארו. השוק מציע חנויות כלי בית, פירות וירקות, ממתקים מסורתיים, בדים רקומים, צעיפים וחנויות של תופרים ובעלי מלאכה. ניוחות השוק, הבתים העתיקים שבו סמטאותיו וטיפוסי המיוחדים הפוכים אותו את הביקור בו לחוויה.